

A baloldal diktatórikus hajlamú

2022 augusztus 09. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A glaszékeszty?s magyar rendszerváltás és annak következményei - Fricz Tamás zseniális írása!

A rendszerváltással és annak következményeivel foglalkozó sorozatom el?z? részének végén azt ígértem, hogy a posztkommunizmus máig ható, romboló hatásainak legfontosabb elemeit veszem sorra – természetesen terjedelmi okokból csak a legfontosabb elemekre koncentrálva.

Ennek vetületei több területen megjelentek, ezek közül kiemelném a talán három legfontosabb szférát, a politikát, a gazdaságot és a kultúrát.

A politika világában demokratikus körülmények között minden faktor abból indul ki, hogy nincs hegemón, egyeduralkodó helyzetben, s nem is cselekedhet ennek megfelel?en, a hatalomért egyenrangú felek küzdelme zajlik a nyilvánosság el?tt, s a hatalmat gyakorló politikai er? nem nyomhatja el az ellenzékbe szorult politikai csoportokat. Ezzel szemben a posztkádári mentalitás abban gyökerezik, hogy a hatalom természetes birtokosa a tág értelemben vett baloldal (kiegészülve a társutassá vált liberálisokkal), s ebb?l kifolyólag az a normális állapot a politikában, ha ?k uralkodnak, ha pedig nem, akkor azt az „abnormális” állapotot a lehet? leggyorsabban, minden lehetséges eszközzel meg kell szüntetni.

Ez a politikai attit?d némi megingás után nagyon gyorsan újratermel?dött a posztkádári hálózatokban, s 1994-es, újbóli intézményesülésük – vagyis a Horn-kormány megalakulása – után szuperszonikus gyorsasággal meger?södött. Ennek mutatta minden jelét a 2002–2010 közötti Gyurcsány- és Bajnai-id?szak, amikor ismét kormányon voltak, s a kizárólagos hatalom iránti, az ellenséget politikai értelemben megsemmisíteni kívánó széls?séges vágy mutatkozik meg 2010 után is, egészen napjainkig, a 2022-es választások el?tti és utáni hónapokban. Ez az attit?d annál vehemensebben jelenik meg a balliberális pártok köreiben, minél több id?t kénytelenek eltölteni ellenzékben: legutóbb már arra készültek, hogy ha hatalomra kerülnek, akkor felfüggesztik a jogállamiságot, eltörlik az alaptörvényt, tehát igyekeznek rögtön bebetonozni a hatalmukat a további id?szakokra is.

Ehhez kapcsolódik a posztkommunista mentalitás másik nagy és brutálisan romboló erej? „hagyománya”, mégpedig a nemzetközi szervezetek, globális szervezetek – ENSZ, Európai Unió, Nemzetközi Valutaalap, Soros-féle globális hálózatok stb. – iránti totális megfelelési kényszer, s egyben a nemzeti érdekek elárulása. Ezek az attit?dök természetesen egyenesen a marxi-engelsi tanokból erednek, a „nemzetközivé lesz holnapra a világ” internacionalista jelmondatából, a Moszkvának való alárendel?désb?l, a Szovjetunió kegyeinek kereséséb?l. Aki ebben a politikai szemléletmódban n?tt bele a politika életbe – mint az id?sebb és az ifjabb kommunisták Horn Gyulától Gyurcsány Ferencig –, azok a demokráciában sem tudnak kilépni ebb?l az attit?db?l, mentalitásból. Ennek legdurvább megnyilvánulási formája az, amikor például a napokban Dobrev Klára levelet írt az Európai Parlament vezet?ségének, kérve ?ket arra, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy Magyarország ne juthasson hozzá a helyreállítási alapból járó pénzeihez, aminek következtében például ne lehessen pedagógus-béremelést végrehajtani. Ez nem más – legalábbis erkölcsi szempontból –, mint színtiszta hazaárulás.

A posztkádári mentalitás, szemléletmód fennmaradása tehát közvetlen veszélyt jelent a demokráciára és a nemzeti érdekekre nézve mind a mai napig, ezért is mondhatjuk visszatekintve, hogy a személycserék és a lusztráció 1990–1994 közötti elmaradása kódolta a politikai rendszerbe az instabilitást, az autokrácia visszatérésének veszélyét. Mindennek az a következménye, hogy ma, itt és most, harminc-harminckét évvel a rendszerváltás után a posztkádári mentalitástól való megszabadulás már nem megy másképpen, csak a nemzeti, demokratikus er?k tartós hatalomgyakorlásával.

Áttérve a gazdaságra, a kapitalista piac világában az alapvet? attit?d – az egyéni haszonszerzésen túl – a versenyelv, az egyenl? piaci szerepl?k közötti harc a kereslet megszerzéséért, amelyben az állam funkciója az egyenl? esélyek megteremtése jogszabályok által, a pályázatoknál a szakmai érdemek szerinti elbírálás stb. A posztkádári magatartás ezzel szemben alapvet?en a kapcsolatokra épül a szocialista tervgazdaság mintája alapján, s mondani sem kell, a versenyelv és a kapcsolati elv élesen ütközik egymással, nem fér meg egy rendszeren belül. Ezzel együtt a hálózatosodó, majd az intézményekbe visszatér? posztkádári politikai körök, bár formálisan a piac mindenek felettiségét hangsúlyozták, a gyakorlatban a kapcsolati elvet alkalmazták, felhasználva ehhez a kormányzati hatalmukat. Az állam náluk nem az esélyegyenl?séget teremtette meg, hanem a hálózathoz

tartozó személyek számára teremtette meg a piaci lehet?ségeket a piaci elv felrúgásával. Err?l szólt a „spontánnak” gúnyolt – bár valójában nagyon tudatos! – privatizáció 1988 után, majd ennek folytatása 1990 után, amit éppen az Antall-kormányba és intézményeibe beépült embereik (lásd: Csepi Lajos volt KISZ-vezet?, aki az ÁVÜ elnöke lehetett, elég döbbenetes módon!) révén, hálózatos módon folytattak tovább a demokratikus korszakban. Nem is beszélve a Horn-, majd a Gyurcsány-korszakról.

Emellett az államnak az is feladata a piaccal kapcsolatban, hogy kedvezzen a hazai befektet?knek és cégeknek a külföldiekkel szemben, hiszen a nemzeti érdekek vezérlik tevékenységét – elvileg. Ezzel szemben a posztkádári hálózatok már a spontán privatizáció során, ha nem a saját embereikr?l volt szó, akkor a külföldi cégeket hozták helyzetbe az állami cégek eladásakor. (Vagy a külföldieknek eladott állami cégekben „menedzserként, cégvezet?ként folytatták a posztkommunista elvtársak.) A gyakorlat kés?bb sem változott, a kétezres években g?zer?vel folytatták az állami vagyon kiárusítását külföldi cégeknek, amellyel óriási károkat okoztak a nemzetgazdaságnak.

Áttérve a kultúrára, ebben a szférában demokratikus körülmények között „virágzik minden virág”, de ezen belül a nemzeti elkötelezettség? kultúra domináns szerepet játszik a kisebbségi kultúrákkal szemben. A nemzeti kultúra nem jelent mást, mint egy ország hagyományainak, szokásainak, történelemben gyökerez? életformájának és erkölcseinek összességét, amihez a külföldr?l érkez?knek is alkalmazkodniuk kell. A posztkádári attit?d azonban „egyesült” a magyar liberálisok, jelesül az SZDSZ mentalitásával, amely a kultúrában hegemón szerepet vindikál magának. Ez azt jelenti, hogy különbséget tesz a progresszív, modern, európai, nemzetek feletti és az elavult, mucsai, magyarkodó, Európa-ellenes kultúra között, az el?bbit uralkodó helyzetbe juttatja, az utóbbit pedig félrelöki mint használhatatlant. Másképpen, ahogyan Csurka István fogalmazta meg, a liberálisok (kiegészülve a szocialistákkal) „mindig ott akarnak ülni a zs?riben”. Vagyis folyamatosan ?k akarják eldönteni, hogy mi a szép és mi a nem szép, mi a színvonalas és mi a színvonaltalan, mi a jó és mi a rossz. Hegemón kulturális értékrendet akarnak, amelyet ?k szabnak meg, a kultúra finanszírozásánál pedig állandóan a balliberális értékrendet vallókat részesítik támogatásban, míg a nemzeti és konzervatív irányultságú m?vészek ebb?l a szempontból is háttérbe szorulnak, s ebb?l is következ?en képtelenek a tehetségeik kinevelésére, s így újra és újra versenyhátrányban maradnak.

Nos, ez az Aczél György által is képviselt kiszorító kultúrpolitika maradt fenn a rendszerváltás után is, azzal a „kis” különbséggel, hogy a rendszerváltás el?tt a szocialisták, a baloldal volt hegemón helyzetben a kultúra irányításában és finanszírozásában, a rendszerváltás után pedig az SZDSZ-féle kozmopolita liberális körök és hálózatok – de utóbbiakhoz hozzásimultak a posztkádári kulturális csoportok is. Ez is azért történhetett így, mert a rendszerváltás során a kultúra és az oktatás, a tudomány, az akadémiai szféra területén sem történt semmilyen érdemi személycsere, lényegében véve ugyanazok irányították a kulturális életet, mint korábban. Ebb?l fakadóan a sz?kös pénzforrások elosztásakor is szinte mindig a balliberális kulturális szerepl?k jutottak forrásokhoz még abban az id?szakban is, amikor már nem a balliberális oldal volt hatalmon.

Mindezek következménye egy er?sen a balliberális oldal felé eltorzult kulturális élet, aminek azért van különös jelent?sége a mai napig, mert egyetlen politikai hatalom sem tud tartósan fennmaradni, ha nincsenek meg a hatalom kulturális alapzatai, ha nincsenek meg a támogató kulturális körök és – ha tetszik – hálózatok. Nem arról van szó tehát, hogy bármilyen nemzeti, konzervatív kormánynak totális kulturális hatalomra kellene szert tennie, de arról nagyon is szó van, hogy a nemzeti kultúra domináns, tehát nem kirekesztett pozícióba kerüljön a kultúra legkülönfélébb területein. Ebben szerencsére fokozatosan javul a helyzet.

Látható tehát, hogy az elmaradt lusztráció és az elmaradt személycserék milyen valós, jelenvaló és folyamatos károkat okoztak és okoznak az országnak. Fel kell tennünk a kérdést, mert történelmi kérdés és nem megkerülhet?: vajon ki, kik vagy mi a felel?s mindezért?

(Folytatjuk)

Fricz Tamás

A szerz? politológus, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum tudományos f?tanácsadója

Borítókép: Gyurcsány Ferenc a DK kongresszusán a Syma Rendezvénycsarnokban 2013. január 26-án. (Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt)

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló